

14.3.5

34a → 35b (פליגי בה)

1. ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל העושה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה: שמות לא, יד
 2. וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש וענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים: שמות כא, כב
 3. ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות כי מות יומת: במדבר לה, לא
 4. והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר: דברים כה, ב
 5. ומכה בהמה ישלמה ומכה אדם יומת: ויקרא כד, כא
 6. ומכה נפש בהמה ישלמה נפש תחת נפש: ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו: ויקרא כד, יח-ט

- I Continuation of our analysis of ר"מ v. רבנן vis-à-vis טובח on שבת
- a Dispute between רב אחא/רבניא if מעשה שבת are prohibited
 - i Position: מה"ת – following v. 1
 - ii Position: מד"ס - reads v. 1 as exclusive: קדש היא and not its results
 - 1 question: why do רבנן דר"מ exempt if someone else did בשבת (it's ראויה)?
 - 2 Answer: they only exempted regarding the other 2 (ע"ז and הנסקל)
 - b Analysis of "other 2":
 - i עביחה זרה: once you've cut a bit, נאסר → then it's not the other fellow's when you complete
 - 1 answer: intent to worship only at completion of טביחה
 - ii שור הנסקל:
 - 1 position 1: circumstance – animal damaged while under care of שומר and was stolen from there
 - (a) ר"מ adopts יעקב ר"י's position that if a שומר returns such an animal to the owner → "returned"
 - (b) he also adopts ר"ש's position that indirect financial liability = ממון
 - c רבה: (different take on why ר"מ doesn't include בתו) ר"מ accepts the principle that אינו מת ומשלם (but ומשלם)
 - i exceptions: these 3 are excepted, since the קנס is a חידוש
 - 1 support: רבה – if you stole before שבת and did טביחה בשבת (since the קנס isn't "included" in מיתה)
 - 2 However: if you stole and טבח on שבת, פטור since גניבה is a necessary prerequisite for ט"מ and גניבה=ממון
 - 3 Parallel: stolen and then במחירת – חייב – טבח במחירת;
 - (a) Justification: שבת is forever, מחירת needs no התראה
 - (b) Extension: ר' פפא – a חייב becomes שואל at moment of טביחה, not retroactively from moment of שאלה
 - (i) רבא on inherited שאלה
 - 1. they may use it until the end of its term – but aren't responsible for it
 - 2. if they thought it to be father's and killed it – they pay "low rate"
 - a. addendum: if father left them real estate, they pay full
 - b. interpretation: some read the addendum as appended to #1 – כ"ש – it applies to #2
 - i. in which case: it opposes ר' פפא (i.e. sees moment of borrowing as defining moment)
 - c. interpretation: some read it as appended to #2 only
 - i. in which case: it supports ר' פפא, and moment of שחיטה defines status of מזיק

II Analyzing dispute between ר' יוחנן (reconciles by attributing our משנה to a case of no התראה) & ר"ל (assigns our משנה to ר"מ)

 - a Basis of dispute: ר' יוחנן (w/o התראה) does not exempt; ר"ל – even בשוגג it exempts
 - i note: attempt to assign same positions to בשוגג מיתה (v. 2) fails
 - ii reason:
 - 1 חייבי מלקות (שוגג/מזיד) חייבי מיתה: ר' יוחנן are compared (v. 5), not חייבי מלקות
 - 2 חייבי מלקות::חייבי מיתה: תורה stressed the comparison of ר"ל:
 - (a) Source: רבא, vv. 3/4; רבא, vv. 5/6
 - (i) רבא even though it refers to חבלה, it is unneeded for that → apply it to שיה פרוטה
 - (ii) challenge: in that case, he isn't exempt due to תחלוק לא, rather due to the minimal amount
 - (iii) answer: case where he caused ancillary damage along the way – exempt due to תחלוק לא